

נספח מספר 2: קטעים לדין חותם

אגדה אורבנית / אורי אורבך

לארץ אורבניה, בין חניון לקניון, בין כביש חוצה לכביש עוקף, בין מסעף למחלף, הייתה פעם פיסת אדמה קטנה. ויהי הדבר לפלא.

בארץ אורבניה, בינות לקניוני פאר ענקיים וכבישים תלת-מסלוליים, בין מדרכות משתלבות לבין כבישים עוקפים, מול מחלפי ענק ורמזורים תלויים, הייתה פעם פיסת אדמה קטנה. כן, ילדים, פיסת אדמה חולית, שתי אמות אורכה שתי אמות רוחבה. עם נחיל נמלים הבונות את קינן, ונחילי אילי המוצא מנוח לכף רגלו על התלולית, ואפילו כלב בית מותיר בו את רישומיו.

ויהי הדבר לפלא. פיסת אדמה שלמה בארץ שכולה אוטוסטרדות בטון, מסלולים מהירים ופקקים אדירים. קצת חול בארץ שבה האמונה השלטת הייתה הכבישים. האומנם?!

עד מהרה פשטה השמועה, ומכל רחבי אורבניה נהרו אלפי אזרחים סקרנים לחזות בשכיית החמדה. "אתה רואה?" - אמר אב לבנו - "אומרים שדבר כזה יש מתחת לכל הכבישים שלנו". כיתות על מורותיהן באו למקום, מגרש חנייה דו-מפלסי הוכשר לא הרחק משם בין הקניון הסמוך לקניון הסמוך, קיוסקים ופיצריות התמקמו ממול, סוחרי דסקית פרשו את מרכולתם על הגשר האנכי שנבנה מול המדרגות הנעות. וגם שלט מאיר עיניים, חמישית אמה קומתו, הוצב במקום: "כאן מתוכנן ההיפרחול - מרכז טבע גדול עם תמונות של פרחי בר, נחלים, והקלטות נדירות של ציוץ ציפורים. ומעל לכל: ריבוע אדמה! בואו בהמוניכם, חנייה בשפע".

מדריכים של חברות טיולים בחו"ל הסבירו למטיילים כיצד נוצר כתם החול המופלא. עניין של טעות תכנונית מדירה. המהנדס שתכנן את כביש האורך החוצה את אורבניה מתח בעיפרון קו דק מידי, ואילו לסוללי כביש הרוחב של המדינה נגמר בדיוק האספלט, כך שלמקימי מגדל המשרדים הענק לא נותר אלא להשלים עם קיומו של ריבוע האדמה המוזר. "זה מוכיח שאיתני הטבע חזקים מכל כביש ומתכנית ידו של האדם", התלהבו המדריכים, והתלמידים הנהנו בראשם ופצחו בשירת "אל נא תעקוף נטוע". גם הרשויות גילו עניין בפנינה התיירותית החדשה. סוף סוף לא בכל יום מוצאים פיסת אדמה פנויה באורבניה הקטנה. אבל כדי לשמר את חלקת החול הזעירה נשלחו למקום אדריכלי נוף ומהנדסים, פקחים ושוטרים. דחפורים אדירי שן הובאו למקום וחפרו מנהרה תת-קרקעית (ותחנת דלק!) מתחת לפיסת החול. הפיסה, שרק קומץ גרגרים נשרו ממנה, הוגבהה מעט כדי לאפשר למבקרים לראותה גם בחלפם על הגשר בכביש המהיר. את שוליה, שממילא כבר היו דלילים למדי, קיצצו מעט, אבל זה כמובן לטובת הצבת משקופים מיוחדים ויתדות לגדר המקיפה את השמורה. גם שלט גדול ("חול, לא לגעת!") ננעץ באדמה, וצידו השני הושכר לחברת שילוט חוצות שדאגה להאיר בלילה בנורות ניאון חדישות את החול הנכסף.

בארץ אורבניה, ארץ של כבישיסטים, בין חניון לקניון, בין כביש חוצה לכביש עוקף, בין מסעף למחלף, הייתה פעם פיסת אדמה קטנה, אמיתיים אורכה ואמיתיים רוחבה. ויהי הדבר לפלא.

ומשם המשכנו לשופינג.

מעשה בימים אחרונים / אפרים קישון

באותה מדינה עצמאית, בה התרחש הדבר, קבעו המומחים, שמאגרי-המים של הארץ הולכים ומתרוקנים מיום ליום, עד כי, לפי מיטב שיקוליהם, תוך שנתיים יתייבשו המקורות כליל. דובר המחלקה לאספקת המים הזעיק מיד את העיתונאים למסיבת-חירום ואמר להם תוך הגשת כיבוד קל:

- רבותי! הסכנה היא איומה! גורל המדינה נתון בידיכם!

העיתונות נענתה לצו השעה. בעמודים הפנימיים, בטור החמישי למטה, ליד המדור "לאן הערב?" הופיעה הידיעה: "אם לא נחסוך במים ניעלם מן המפה". קוראים רבים נתקלו בידיעה, אך לא עשו שום דבר, מאחר שמה זה משנה, אם אדם אחד מתחיל לחסוך מים, כשכולם מוסיפים לבזבז? רק שני אזרחים קראו לאינסטלטור שיתקן את הברז המטפטף, אבל שטופס לא בא.

בשנה הבאה הגיעו המים עד נפש. המכון לעידוד השקאות-חוץ הודיע באופן רשמי שאספקת המים מובטחת לשנה אחת בלבד ודרש מן הממשלה להתערב. ברם, הממשלה לבדה לא הייתה יכולה לעשות הרבה, מאחר שהאזרחים התעלמו לגמרי מן התעמולה הממשלתית לחיסכון במים ומאידך, גם הממשלה נמנעה מלעשות תעמולה כזו, מכיוון שאותה שנה שנת הבחירות הייתה ואתם יודעים כיצד זה, בעונה זו יותר נוח לדבר על מים כבדים...

אולם כתום הבחירות (הם ניצחו) הוגברו המאמצים מטעם. הרחובות הוצפו פלקטים ססגוניים, בהם הוזהר הציבור, שהארץ תלך לאיבוד חת-שתיים, אם לא יפסיקו לבזבז מים. זה לא כל כך הועיל הואיל והאזרחים אמרו: "לבשל צריך? להתרחץ צריך? לגדל פרחים צריך? אקווריום צריך?" - ולא ויתרו אפילו על טיפה אחת, יתר על כן, שתו תה גם לפני ההפסקה וכולם שרו את השלאגר הפופולארי החדש: "מים-מים באסון..."

בראשית השנה הבאה נשארו מים לחודש ימים בלבד. הממשלה הספיקה בינתיים להזמין מדי-מים במספר מצומצם וגם ראש הממשלה נאם ברדיו, לומר:

- אם לא נצמצם תצרוכת-מים, שבוק נשבוק חיים!

אבל האזרחים היו עדיין עסוקים בוויכוחים בקשר לפרשה מסוימת ולכן התחממו ולקחו יותר מקלחות. גם הדגים גדלו באקווריום ובהצטלבות רחוב 1032 ורחוב 17 ביפו התפוצץ צינור אחד לפני שנתיים ומאז יצאו מתוכו 10,000 קוב לשבוע...

כשהוברר שהמים ייפסקו ביום חמישי, החליטה הממשלה לנקוט צעד דראסטי והעלתה את מחיר המים בשתי אגורות לקוב. אבל היה שגשוג כלכלי והאזרחים שילמו את ההפרש.

אז ביום חמישי נפסקו המים וכולם מתו.